

DE KERK ALS STILTEPLEK

Wanneer ik in de binnenstad ben, breng ik graag een kort bezoekje aan de Onze-Lieve-Vrouw van Hanswijkbasiliek.

Net zoals de openbare stadstuintjes zijn onze kerken stilteplekken in onze stad. Ik vertoef er graag even, weg van de drukte, het lawaai en de opzichtige uitstalramen.

In tegenstelling tot vele andere kerken oogt de barokke kerk van Hanswijk fris en stroomt het licht overvloedig binnen via de imposante koepel. Ik zet me dan even en luister naar de verre geluiden buiten en naar de stilte binnen. Het geeft me ademruimte, rust en verheldering.

Kerken of andere imposante historische gebouwen geven me echter een dubbel gevoel. In mijn beleving getuigen ze zowel van de grootheid van de mens als van zijn kleine kantjes.

Enerzijds herkennen we de mens erin als schepper van schoonheid, als spiritueel wezen, als uitvinder van technische hoogstandjes. Anderzijds heeft al die pracht en praal ook te maken met uiterlijk vertoon om in vroegere tijden macht of invloed te verwerven of te versterken.

Het is een droevig feit dat schitterende bouwwerken vaak tot stand zijn gekomen door onderdrukking, manipulatie en slavenarbeid. Ik kan geen kerk binnenkomen zonder ook bij dit gegeven te verwijlen. Misschien is het daarom dat ik me meer in mijn element voel in een klein sober Romaans kerkje waar de spirituele of religieuze beleving niet wordt overstemd door uiterlijke tekens van rijkdom en overdaad.

De Hanswijkbasiliek heeft een bijzondere plek, vrij uniek in Europa. Aan de achterzijde bevindt zich een labyrint in de marmeren vloer. In de Christelijke traditie staat het labyrint symbool voor onze levensweg: als je de weg gaat, kom je altijd uit in het centrum, het Goddelijke. Maar het pad ernaar is lang, onvoorspelbaar en kronkelig.

Mijn bezoekjes eindigen steevast met het bewandelen van het labyrint terwijl ik de symboliek ervan tot me laat doordringen.

De basiliek is vaak open, maar ik zie er haast nooit een levende ziel. Verbazend vind ik dat en ook wel jammer. Zoals gezegd zijn kerken immers uitstekende stilteplekken die niet onderhevig zijn aan de grillen van de weergoden.

Ook andere Mechelse kerken zijn vaak open voor het publiek. De openingsuren zijn te vinden op de website www.openkerken.eu

Tot slot nog mijn wens: laat 2022 een jaar zijn waarin de angst plaatsmaakt voor liefde, waarin het moeten weer ont-moeten wordt, waarin ieder van ons zijn boeiende reis verderzet in het labyrint van het leven.

Van harte,

Mieke